

Жолтата треска е потенцијално смртоносна, вирусна болест која се пренесува преку комарци во делови од Јужна Америка и Африка. Лицата кои патуваат во овие делови од светот треба да се вакцинираат.

Жолта треска

Што е жолта треска?

Жолтата треска е вирусна болест која на луѓето и ја пренесуваат комарци во делови од Јужна Америка и Африка.

Кои се симптомите?

- Симптомите на болеста вклучуваат ненадејна појава на треска, студило, болки во мускулите, болки во грбот, главоболка, гадење и повраќање три до шест дена откако вирусот ќе влезе во организмот. После три до четири дена, повеќето пациенти се чувствуваат подобро и симптомите исчезнуваат.
- Меѓутоа, околу 15% од пациентите ќе продолжат да крварат (од устата, носот и очите и/или stomакот), да имаат жолтица (ожолтување на кожата и очите), stomачни болки со повраќање и проблеми со работата на бубрезите. Половина од овие пациенти оздравуваат додека останатата половина ќе умре во рок од 10-14 дена откако ќе се појават овие симптоми.

Како се пренесува болеста?

- Луѓето и мајмуните се главните цицачи кои може да се заразат со овој вирус.
- Вирусот се пренесува преку одредени видови на комарци, познати под името *Aedes aegypti*
- Болеста се јавува три до шест дена откако лицето ќе го касне заразен комарец
- Заразените лица може да им ја пренесуваат болеста на комарци најмногу до 5 дена откако ќе се појават симптомите
- Болеста не се пренесува со директен контакт од еден човек на друг или од животно на човек.

Кој е изложен на опасност?

Жолтата треска се јавува само во Африка и Јужна Америка, во земјите кои се наоѓаат блиску до екваторот. Лицата кои не се вакцинирани против болеста и кои патуваат во овие области и лицата кои живеат таму се изложени на опасност од болеста.

Како се спречува болеста?

Жолтата треска најефикасно се спречува со вакцинирање.

- Вакцината мора да се прими во одобрен центар за вакцинирање и вакцинираното лице мора да добие меѓународно уверение за примена вакцина против жолта треска. Список на одобрените центри за вакцинирање можете да добиете од локалната државна служба за здравство (ве молиме, видете ги подолу податоците за контакт)
- Според *Австралискиот закон за карантин од 1908 (Australian Quarantine Act, 1908)*, секое лице на возраст над една година мора да има меѓународно уверение за примена вакцина против жолта треска ако тој/таа престојувал/а една вечер или подолго време во држава во која е прогласено дека владее жолта треска во рок од шест дена пред тој/таа да пристигне во Австралија. Список на државите во кои е прогласено дека владее жолта треска може да се најде на: <http://www.health.gov.au/internet/wcms/publishing.nsf/content/health-pubhlth-strateg-communic-factsheets-yellow.htm>
- Некои држави може да им одбијат влез на лица кои немаат важечко уверение за примена вакцина против жолта треска и кои престојувале во држава каде што владее жолта треска, а некои од овие држави може да им дозволат влез на лица кои не се вакцинарни откако тие ќе примат вакцина на граница. Стерилноста на примената вакцина во вакви ситуации не може секогаш да се гарантира.
- Службениците од Австралиската инспекциска служба за карантин (Australian Quarantine Inspection Service (AQIS)) ќе разговараат со лицата кои доаѓаат во Австралија од држава каде што владее жолта треска и кои не поседуваат уверение за примена вакцина против жолта треска. AQIS-службениците може да им дозволат на невакцинираните лица да влезат во Австралија само ако тие се согласат да ги известат надлежните органи за здравство на писмено во случај да добијат било какви симптоми на жолта треска во рок од шест дена откако го напуштиле местото во кое е прогласено дека владее жолта треска.

Лицата кои патуваат во држави каде што владее жолта треска треба исто така да преземат мерки да избегнуваат каснување од комарци со тоа што:

- Ќе бидат облечени во широка облека со долги ракави
- Ќе ставаат средство за заштита од комарци (кое содржи DEET или пикардин) на непокриените делови од телото
- Ќе престојуваат во соби/апартмани кои се заштитени од комарци (на пример, ќе користат мрежа која го покрива креветот).

Како се поставува дијагноза?

Жолтата треска тешко се препознава во раните фази затоа што постојат многу други болести кои може да имаат слични знаци или симптоми. За да се постави дијагноза, потребно е да се направи проверка на крвта.

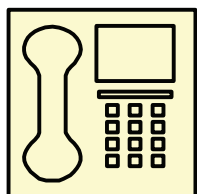
Како се лекува болеста?

- Жолтата треска не се лекува на некој посебен начин. Пациентите може да се лекуваат од дехидрација и треска. Сериозно заболените пациенти можеби ќе треба да се лекуваат во оддел за интензивна нега.
- Во области во кои живеат комарци од родот *Aedes aegypti* (на пример, во Северен Квинсленд), пациентите треба да се лекуваат во соби во кои нема комарци.

Како реагира здравството?

Лабораториите и болниците се задолжени да ги пријават случаите на жолта треска во локалната државна служба за здравство. Државната служба за здравство ги испитува можните случаи со цел да може да ги утврди факторите на ризик од болеста и да го спречи заразувањето од комарци во областите во Австралија кои се подлежни на тоа.

Понатамошни информации – Државни служби за здравство во Нов Јужен Велс

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au